

Adóriadó

Az Európai Bizottság bemutatta az adóelkerülés visszaszorítását célzó új csomagtervét

2016. február

Decemberi bejelentéséhez igazodva 2016. január 28-án az Európai Bizottság közzétette az adóelkerülés visszaszorítását célzó új csomagjának (ATAP, Anti-Tax Avoidance Package) tartalmát. Az ATAP az adóelkerülés felszámolására irányuló több éve tartó európai bizottsági munka egy újabb állomása, amely a várankozásoknak megfelelően az adóelkerülés elleni küzdelem jegyében két európai uniós jogszabálytervezetet, valamint két témában ajánlásokat tartalmaz. Az irányelv-tervezetek egyike a BEPS (Base Erosion Profit Shifting, azaz az adóalap erodálása a nyereség államok közti áthelyezése nyomán) elleni nemzetközi küzdelem jegyében született, míg a másik direktíva elfogadása esetén az egyes államok adóhatóságai közötti jelentéstételi kötelezettségre (CBCR, non-public Country-by-Country Reporting) vonatkozna. Az ajánlások az egységes fellépés érdekében az adóügyekben történő ún. „jó kormányzás” (good governance) harmadik országok viszonylatában történő kialakításához írnának elő kereteket, illetve az ATAP a kettős adóegyezmények egyes rendelkezései tudatos, adóelkerülést célzó kihasználásának megakadályozására irányuló ajánlásokat fogalmaznak meg. Az új bizottsági csomagterv tehát továbbra is az adóelkerülés felszámolását, a kiszámítható bevételek megteremtését és az egységes piacon belüli jobb gazdasági környezet kialakítását célozza.

Háttér

Az említett direktíva-tervezetek két korábbi, egyrészt az Európai Bizottság 2015 júniusában meghirdetett a „Tisztességes és hatékony társasági adózás akcióterv” (Action Plan for Fair and Efficient Corporate Taxation), másrészt az OECD által 2015 októberében közzétett végleges BEPS-akciótervek következményeként születtek. Pierre Moscovici (az Unió adóügyi biztosa) szerint bizonyos, hogy az ATAP által az Európai Bizottság az OECD-standardok EU szinten történő koordinált alkalmazását célozza, ugyanakkor az adóügyi biztos szerint ezen jóval túl is mutat.

Az ATAP elemei

Anti-BEPS Irányelv

Az Európai Bizottság a fent említett 2015 júniusi akciótervében jelentette be, hogy újra szeretné nyitni a CCCTB (közös konszolidált társasági adóalap) létrehozását célzó korábbi jogszabálytervezet tárgyalását. Ezt követően a luxemburgi elnökség állt elő az ötlettel, miszerint érdemes lehet a CCCTB-javaslat egyes nemzetközi anti-BEPS vonatkozásait egy külön jogszabályba, az ún. „anti-BEPS Irányelvbe” átemelni. Az Európai Bizottság 2015 decemberében mutatta be

az ötlet alapján készített irányelv-tervezett irányait. A decemberi anyag képezi a jelenlegi Javaslat alapját is, azzal az eltéréssel, hogy az ATAP-ben szereplő javaslat nem tartalmazza az állandó telephely létrejöttének mesterséges kijátszását megakadályozó szabályokat. Az említett részletszabályok végül az egyezmények rendelkezéseinek kihasználásával történő adóelkerülés megakadályozására vonatkozó európai bizottsági ajánlás részeként jelennek meg. (lásd lejjebb)

Ahogy arról korábbi hírlevelünkben is beszámoltunk, az anti-BEPS direktíva útján a kamatlevonás, az exit adóztatás, a mentesítést beszámításra felváltó (ún. switch-over) klauzula, az adóelkerülés visszaszorítását célzó általános szabályok (GAAR, General Anti-Avoidance Rule), az ellenőrzött külföldi társaság (CFC), és a hibrid eltérések területein közös minimumszabályozást vezetnének be. A direktíva a tagállamok számára minimum standardokat jelentene, amelyekhez a későbbiekben belső szabályozásukat megfelelően igazítaniuk kellene.

Kamatráfordítás korlátozása

A kamatlevonás korlátozására vonatkozó szabályok az Európai Unió és az Európai Gazdasági Térség területén rezidens társaságokra vonatkoznának és a magyar alultőkésítési szabályokat módosítását tennék

szükségessé. Formailag jövedelemalapú korlátozáson (a 30 százalékos EBITDA fix arányú, vagy egy millió euróban maximált összeg) és a csoportszintű tőke/eszköz-arányt szem előtt tartó szabályokon alapulnának.

Exit adóztatás

A javasolt exit adóztatási szabályok bizonyos határokon átvéelő eszközmozgatásokat és EU-n belüli illetve nem EU-s országokban található székhelyeket is érintenének. Nagy vonalakban az ide vonatkozó EU-s esetjogot tükröznék és az EU/EGT területen belüli átadásokkal kapcsolatban határoznának meg adóhalasztási mechanizmust. EU-n belüli átadás esetén az átvevő tagállamnak az átadó tagállamban meghatározott 'exit értéket' kellene majd elfogadnia az eszköz adószempontú kezelése során.

Switch-over klauzula

A switch-over klauzula csak a nem EU-s helyzetekre összpontosítana, és a hazai adóztatást biztosítaná olyan jövedelmek esetén, amelyek nem, vagy csak viszonylag alacsony mértékkel adóztak egy másik államban. A Tanács effektív adókulcs tesztre vonatkozó korábbi javaslatával szemben ez a rendelkezés csupán a nominális adómértékekkel számolna (akkor nyerne majd alkalmazást, amikor a jövedelem a Magyarországon alkalmazott adókulcs 40 százalékánál alacsonyabb mértékű adókulccsal adózik a másik államban). Valós gazdasági jelenlét / tevékenység teszt nincs kilátásban ebben a vonatkozásban.

Általános visszaélés elleni szabályok (GAAR)

Ezek a szabályok, amelyek a vonatkozó európai bírósági joggyakorlatra kívánnak építeni, az EU tagállamoktól azt várnák el, hogy hagyják figyelmen kívül azokat a megállapodásokat, melyek fő, vagy lényeges célja az adószabályok megkerülése, amelynek során ez utóbbi egy ún. „szándék-teszt” valamint a „valós gazdasági jelenlét-teszt” együttes vizsgálatával lenne meghatározható.

Ellenőrzött külföldi társaságok

Az eredeti tervvel ellentétben a javasolt szabályok mind az európai uniós, mind az európai uniós területen kívül jelenléttel rendelkező külföldi társaságokra kiterjednének. Az ilyen társaságok jövedelmét abban az esetben adóztatnák, amennyiben az elér bizonyos értékhatárt, figyelemmel a tulajdonosi szerkezetre (50%), az effektív adómértékre (40%) és a passzív bevételekre (50%) is. A nem EU-s ellenőrzött külföldi társaságok egy objektív tesztnek lennének alávetve, az EU/EGT területen található társaságok viszont csak tisztán művi képződmények esetén válhatnak CFC-vé. Az európai uniós pénzügyi vállalkozások szintén bekerülhetnek a szabályozás hatálya alá.

Hibrid eltérések

A korábbiakkal ellentétben a javaslat végül csak az EU-n belüli hibrid szituációkat célozza meg. Az új szövegezés alapján a forrásállamban meghatározott minősítés válna valamennyi európai uniós tagállam adószempontú megközelítésének az alapjává, mert csak így lehet kialakítani az EU-n belüli konzisztens adóztatást. Bár a javaslat nem tartalmaz erre vonatkozó utalást, úgy gondoljuk a Code of Conduct Csoportnak a harmadik országokra is kiterjedő hibridekre vonatkozó ajánlásai a mostani struktúrákat és gyakorlatot is érinthetik.

Államok közötti jelentéstételi kötelezettség (CBCR)

Ahogy a bevezetőben említésre került, az Európai Bizottság csomagtervezete az egyes tagállamokbeli adóhatóságok által és részére történő jelentéstételi kötelezettségekre, s egyúttal a jelentéseknek az egyes adóhatóságok közötti kicserélésére vonatkozóan is tartalmaz ajánlást. Ez az adózást megállapító határozatokra vonatkozó automatikus információcsere szabályozásához hasonlóan formailag az adóhatóságok közötti közigazgatási együttműködésről szóló 2011/16/ EU irányelv módosításaként jelenhetne meg.

Az említett szabályok, amelyek egyébként az OECD BEPS 13. számú akciótervének tartalmára reflektálnak, csak a minimálisan 750 millió euró csoportszintű konszolidált bevétellel rendelkező multinacionális nagyvállalatokra vonatkoznának. Az elképzelések alapján az adott jelentést tévő vállalat kötelező jelleggel – éves gyakorisággal, illetve valamennyi olyan adóhatóság vonatkozásában, ahol üzleti tevékenységet folytat –, a székhelye szerinti tagállam adóhatósága a rendelkezésére bocsátana bizonyos információkat, többek között a bevételre, adózás előtti nyereségre, a megfizetett és elhatárolt jövedelemadóra, a munkavállalók számára, a tőke összegére, a materiális javakra és az üzleti tevékenységre vonatkozóan. Ezután már az adóhatóság kötelezettsége lenne, hogy a tudomására jutott adatokat továbbítsa azon további adóhatóságok részére, amelyek a valamilyen módon (pl. a nagyvállalat fizikai jelenléte vagy állandó telephelye révén) szintén érintettek annak tevékenységében.

Az Európai Bizottság kiemelte, hogy az úgynevezett „country-by-country” közötti jelentéstételi kötelezettség témájában felmerülő kérdésekre vonatkozóan 2016 március végéig bezárólag hatástanulmányt kell készíteni. A hatástanulmány megállapításait is figyelembe véve az Európai Bizottság várhatóan kora tavasszal fogja közölni a témakörrel kapcsolatos lehetséges további lépéseket.

Közös külső stratégia a hatékony adóztatásért

Az Európai Bizottság 2015 júniusi akcióterve megcélozza az egységes európai uniós hozzáállás és magatartás kialakítását azokkal a harmadik országbeli adóhatóságokkal szemben, amelyek a tagállamok adóhatóságaival közös adóügyeik kezelésében nem tanúsítanak együttműködést. Visszaulva különösen az adóügyekben egy, a „jó kormányzást” segítő minimum standardek harmadik országok által történő alkalmazásáról szóló 2012-es korábbi ajánlására, az Európai Bizottság az ATAP-ban a következő főbb intézkedéseket javasolja:

- a 2012-es ajánlás „jó kormányzás” kritériumainak frissítését, ideértve az átláthatóságot, az információcsere és a tisztességes adóversenyt;
- az adóügyekben a „jó kormányzás” alkalmazásának globális szinten történő előmozdítását a „jó kormányzás” klauzuláknak és az állami támogatási előírásoknak a harmadik országokkal kötött kétoldalú és regionális megállapodások tárgyalása során történő megvitatása útján;
- segítségnyújtást a fejlődő államok részére a „jó

kormányzás” standardjainak alkalmazásához;

- európai uniós eljárás kialakítását annak felmérésére és listázására, melyek az adóügyekben nem együttműködő harmadik országok;
- az EU Pénzügyi Szabályozásának áttekintése annak érdekében, hogy az európai uniós alapokat ne lehessen „átfolyatni” alacsony vagy nulla adókulcsot alkalmazó harmadik országokon.

Az adóegyezmények kijátszásával kapcsolatos ajánlás

Ebben az ajánlásban a 6. (egyezmények kijátszása) és a 7. (a telephely státusz mesterséges elkerülése) számú BEPS-akciótervek tartalma tükröződik vissza.

Az Európai Bizottság ily módon általában véve jóváhagyja és megerősíti az OECD által az adóegyezmények vonatkozásában javasolt GAAR-szabályok alkalmazását. Mindazonáltal az ajánlás azt is kihangsúlyozza, hogy az OECD általi megszövegezést az Európai Bíróság esetjogával is összhangba kell hozni, és ennek megfelelően utalni kell arra, hogy elengedhetetlen a „valós gazdasági tevékenység” teszt figyelembe vétele a vizsgálatok során.

Végezetül az ajánlás biztatja a tagállamokat, hogy az egyezmények megkötése vagy felülvizsgálata során alkalmazzák az OECD-modellegyezmény 5. cikkére vonatkozó új szabályokat, különösen, amikor a telephely státusz létrejöttének tudatos kijátszására vonatkozó témakör megvitatására kerül sor.

Következő lépések

A két jogszabálytervezet a jogszabály-alkotási folyamatnak megfelelően most az Európai Parlament elé kerül konzultációs eljárásra, valamint azt a tagállamoknak a Tanácsban is el kell fogadniuk. Amennyiben erre sor kerül, a tagállamoknak hazai szabályozásukban 2016 év végéig meg kell jeleníteniük és 2017. január 1-jétől alkalmazniuk is kell az államok közötti jelentéstételi kötelezettséget (CBCR). Bár az anti-BEPS Irányelv nem jelöl meg konkrét hatályba lépési dátumot, Moscovici biztos már számos alkalommal jelezte, hogy szándékában áll az új jogszabály minél előbb történő bevezetése.

Amennyiben a Tanács és az Európai Parlament az adóegyezmények kijátszásával kapcsolatos bizottsági ajánlást megerősíti, azt a tagállamoknak a konkrét egyezményeik felülvizsgálata során követniük kell majd. A „jó kormányzással” kapcsolatos új külső stratégiáról, valamint a kivitelezés módjáról az Európai Parlament jóváhagyását követően azonban a tagállamoknak formálisan is meg kell még állapodniuk.

Az Európai Bizottság 2016 őszén valószínűleg publikálni fogja az újabb CCCTB-javaslatot is, csakúgy, mint a vitarendezési eljárások javítására és megerősítésére vonatkozó javaslatát 2016 nyarán.

Amennyiben az európai uniós folyamatokkal, jogszabály-alkotási eljárásokkal, illetve az európai uniós jogi gyakorlattal vagy annak alkalmazásával kapcsolatban bármilyen kérdése van, kérjük, forduljon az európai uniós jogban jártas szaktanácsadóinkhoz.

Vezetőség

Beer Gábor

Partner, az adótanácsadás vezetője

T: +36 1 887 7329

E: gabor.beer@kpmg.hu

Dr. László Csaba

Szenior partner

T: +36 1 887 7420

E: csaba.laszlo@kpmg.hu

Közvetettadó-tanácsadás és forgalmi adókkal kapcsolatos adóadminisztráció

Farkas Zoltán

Igazgató

T: +36 1 887 7439

E: zoltan.farkas@kpmg.hu

Srankó Zsolt

Menedzser

T: +36 1 887 7460

E: zsolt.sranko@kpmg.hu

Társasági adó, átvilágítás és adóvizsgálat

Zachár Gábor

Igazgató

T: +36 1 887 6690

E: gabor.zachar@kpmg.hu

Dr. Németh András

Igazgató

T: +36 1 887 7261

E: andras.nemeth@kpmg.hu

Gerhát Mihály

Szenior menedzser

T: +36 1 887 7180

E: mihaly.gerhat@kpmg.hu

Dr. Kiss Helga

Szenior menedzser

T: +36 1 887 5569

E: helga.kiss@kpmg.hu

Somogyi Eszter

Menedzser

T: +36 1 887 6636

E: eszter.somogyi@kpmg.hu

Nemzetközi adózás

Gombkötő Bálint

Igazgató

T: +36 1 887 7159

E: balint.gombkoto@kpmg.hu

Pongrácz Zsófia

Szenior menedzser

T: +36 1 887 7374

E: zsofia.pongracz@kpmg.hu

Magánszemélyek adózása csoport

Arányi Attila Zoltán

Igazgató

T: +36 1 887 7304

E: attila.aranyi@kpmg.hu

Joó Gabriella

Szenior menedzser

T: +36 1 887 6630

E: gabriella.joo@kpmg.hu

Bíróné Dr. Boncsér Katalin

Szenior menedzser

T: +36 1 887 7321

E: katalin.boncsér@kpmg.hu

Szűcs Andrea

Menedzser

T: +36 1 887 6589

E: andrea.szucs@kpmg.hu

Transzferárképzési tanácsadás

Gódor Mihály

Igazgató

T: +36 1 887 7340

E: mihaly.godor@kpmg.hu

Végh Szabolcs

Szenior menedzser

T: +36 1 887 7213

E: szabolcs.vegh@kpmg.hu

Adótanácsadás a pénzügyi szektor számára

Farkas Gábor

Szenior menedzser

T: +36 1 887 7415

E: gabor.farkas@kpmg.hu

Pethő Balázs

Szenior menedzser

T: +36 1 887 7368

E: balazs.petho@kpmg.hu

Számviteli tanácsadás, könyvelés és bérszámfejtés

Rakó Ágnes

Igazgató

T: +36 1 887 7438

E: agnes.rako@kpmg.hu

Jogi tanácsadás

Dr. Bosznay Dávid

Ügyvéd

T: +36 1 887 7311

E: david.bosznay@kpmg.hu

Az itt megjelölt információk tájékoztató jellegűek, és nem vonatkoznak valamely meghatározott természetes vagy jogi személy, illetve jogi személyiség nélküli szervezet körülményeire. A Társaság ugyan törekszik pontos és időszzerű információkat közölni, ennek ellenére nem vállal felelősséget a közölt információk jelenlegi vagy jövőbeli hatályosságáért. A Társaság nem vállal felelősséget az olyan tevékenységből eredő károkért, amelyek az itt közölt információk felhasználásából erednek, és nélkülözik a Társaságnak az adott esetre vonatkozó teljes körű vizsgálatát és az azon alapuló megfelelő szaktanácsadást.

A KPMG név, a KPMG logó a KPMG International Cooperative ("KPMG International") lajstromozott védjegye.

© 2016 KPMG Tanácsadó Kft, a magyar jog alapján bejegyzett korlátozott felelősségű társaság, és egyben a független tagtársaságokból álló KPMG-hálózat magyar tagja, amely hálózat a KPMG International Cooperative-hez ("KPMG International"), a Svájci Államszövetség joga alapján bejegyzett jogi személyhez kapcsolódik. Minden jog fenntartva.